

V. A gazdaságpolitikai feladatok összefoglalása.

A gyergyói medence gazdasági fejlesztését az itteni dinamikus népszaporulat teszi indokolttá. A feladatok megoldásának elsőbbségét szinte parancsolólag követeli a szótlan elvándorlás ijesztően magas százaléka. Feladatunk elvégzésében pedig segítségünkre sietnek a vidék, ha nem is gazdag, de azért elegendő természeti adottságai.

Mindenekelőtt a nyugati és keleti székely gazdaságok vasúttal való összekapcsolása szükséges. Ezt a feladatot oldja meg az a három vasútvonal, melyet együtt röviden székely zévasútnak neveztünk. Ezzel a vasúttal a gyergyói medence szervesen beilleszkedne a többi székely vidékek gazdasági keretébe. Megnyílna a közvetlen csere lehetősége a gyergyói havasi termékek és a Nyárádmente fejlett mezőgazdaságának terményei számára. Közelebb kerülne a Kis-Küküllő fejlett gazdasági tevékenysége és nevelő hatásával Gyergyó segítségére lehetne a meginduló gazdasági fejlesztés nehéz munkájában. Elég, ha külön csak Kibéd mintaszövetkezeti életét említjük fel. Ugyanakkor a Nagy-Küküllő és Homoród vidékével is megtörténne a szorosabb gazdasági kapcsolatok felvétele, ami a kölcsönhatások alapján mindegyik vidéknek hasznára válna.

A népfesleg lekötésére az egyes termelési ágak

Beier Sándor: A Gyergyói medence gazdasági fejlesztésének kérdései

fejlesztése útján elért többtermelés és ezen termelési ágak nyersanyagjainak feldolgozása által kínálkozik megoldási lehetőség. A gyergyói medence népfeleslegének telepítés útján való levezetése nem indokolt, sőt az eddigi fejlődési irány további meglasztását vagy teljes megszűnését vonná maga után. Ezért nem foglalkoztunk a telepítéssel történő megoldás kérdésével. Amíg általában a székely mozgó népfeleslegnek szinte hivatásszerű feladata a telepítés ember anyagát szolgálni, **addig** a gyergyói medence népfeleslegének a **függőleges** életter kibővítése kínálkozik fejlődésszerű **feladatává**. Ugyanis a gyergyói medencében van a Székelyföld legtermőrebb és legzártabb települési helye. A gyűrűs elhelyezkedésű nagyközségek további természetes egybeépülése csak úgy hozza meg a kívánt eredményt, ha a várossá való kibontakozását a gyergyói népszaporulat ipari tevékenységgel támasztja alá és segíti elő.

Ezen okokból kifolyólag nem engedhető meg ezen a vidéken a népfelesleg telepítés céljaira való felhasználása, sem a telepítés enyhébb alakja a tanyarendszer meghonosítása. Ha a gyergyói medence nem élt a tanyarendszer előnyeivel a kisebbségi sorsban, midőn egyetlen helyes út lett volna az adott körülmények között, akkor most csakis jellegének megfelelő városiasodás és iparosodás útján kell maradnia. Ennek az iparosodásnak szükségessége nyilvánvaló, alapjai adva vannak és fejlődési lehetőségei hosszú időre biztosítottak.

Az egyes gazdaságpolitikai határozatok meghozatalánál tekintettel kell lenni Gyergyószentmiklós és a medence többi közületeinek nagy közelségére. Ezen közületek annyira közel fekszenek egymáshoz, hogy egyes intézmények felállítása esetén Gyergyószentmik-

Erdélyi Magyar Adatbank

Beier Sándor: A Gyergyói medence gazdasági fejlesztésének kérdései
lóst legalább 37.692, de Ditró és Remete lélekszámával 52.092 lakosú városnak is szabad tekinteni. Különösen vonatkozik ez az iskolák felállítására. Hiszen rendes autóbuszjárat esetén még Gyergyóremetéről is aránylag rövid idő alatt érhető el Gyergyószentmiklós. Más vidéken p. o. a Jászság területén az iskolás gyerekek sokkal nagyobb távolságot utaznak be a lakóhelyüktől az iskoláig és vissza.

A vázolt gazdasági lehetőségek megvalósításának sorrendjében és mértékében különbözők lehetnek a nézetek, mert mihelyt dönteni akarunk afölött, hogy mi a kívánatos és mi a nem kívánatos, beleszólnak mérlegelésünkbe az egyéni meglátásaink és a vágyakozás szempontjai, mely a célkitűzéstől elválaszthatatlan.

Egy azonban bizonyos, hogy mindannyiunk véleménye találkozik akkor, midőn arról van szó, hogy segítő kezet kell nyújtanunk a gyergyói medence népének. Ezt a segítséget már régen kiérdemelte a multban kifejtett erőfeszítéseivel. Jó katonának bizonyult az ország védelmében és tiszta erkölcsi életével, valamint élettani erejével az ország erejét gyarapította századokon át.

Mindezek biztosítékok arra nézve, hogy a nyújtandó segítség gyümölcsöző befektetésnek fog bizonyulni az egész ország szempontjából.

Összegezve a fent mondottakat megállapíthatjuk, hogy a Szováta és Gyilkostó között fekvő, valamint a Marosvásárhely és a Sepsiszentgyörgy közötti vasútvonal közepén ovális alakban elterülő gyergyói medence a maga gyűrűs elhelyezkedésű, nagylélekszámú közületeivel, a függőleges élettér tágítására szükséges népszaporulattal rendelkezve a legalkalmasabb arra, hogy egy székelj iparmedencévé fejlődjék.